

Plötsligt händer det – är trenden bruten för TBM-gruppen?

Det har gått knackigt i några år för de stora ackordslagen med snickare, betongarbetare och en och annan murare. Den så kallade TBM-gruppen. Ja, det gäller inte alla – vissa ackordslag har lyft förtjänsten rejält drivet av de goda tiderna. Men för gruppen som helhet har löneutvecklingen varit svagare än för många andra på bygget. Ett par förklaringar är det tuffa konkurrensläget och alltför splittrade entreprenader där bygglagen blir av med godbitar som göder ackordet.

Nu ska vi inte göra en höna av en fjäder, men siffrorna för årets tredje kvartal visar att ett trebrott möjligen är på gång. TBM-gruppens löneutveckling under perioden står sig bra jämfört med flera andra på bygget. Speciellt mot de senaste årens vinnare golvläggare och plattsättare. Förklaringen till upprykningen är rimligen det intensiva bostadsbyggandet. En arbetsuppgift som normalt leder till en hyfsad förtjänst som nu får en extra skjuts uppåt av den starka konjunkturen.

Ackordet lyfter till 216:19 för hela landet och i tre regioner ligger snittet över 220 kronor i timmen. Region Stockholm-Gotland når upp till 226:58 kronor i timmen under perioden, vilket är den högsta nivån någonsin för en region under ett enskilt kvartal.

En blick i spåkulen för 2018 skvallrar om en stark och lokalt överhettad byggkonjunktur under året. Det innebär gott om jobb och möjligen lite löneglidning. En brasklapp i sammanhanget är oron på bostadsmarknaden som på sikt kan leda till minskat byggande. Men om det blir en nedgång så kommer den troligen först någon gång under 2019. När det gäller avtalshöjningar under året så kan du räkna med att timlönen hoppar upp några kronor. För det stora byggavtalet kommer utgående lön att höjas med 3:64 kronor i timmen eller 633 kronor per månad den 1 maj. Ungefär samma nivå gäller även för de andra avtalen.

Cenneth Niklasson,
Löneexpert

Flera yrkesgrupper på tidlön närmar sig 200 kronor i timmen. Dags att ta steget under 2018?

Ooops! Ackordet för golvläggare och plattsättare har backat det senaste året och även mellan årets andra och tredje kvartal. Är framgångssagan över?

TBM PRESTATIONSÖN

Region	jul 17–sep 17	skilln %	tusental h
Stockholm-Gotland	226:58	+1,22	780
Västerbotten	221:11	+2,18	105
Mälardalen	221:06	+3,67	477
Norrbottn	216:82	+5,07	97
Örebro-Värmland	213:59	+2,79	303
Skåne	212:35	+2,22	579
Småland-Blekinge	211:69	+2,31	238
Väst	211:52	+2,44	577
GävleDala	208:16	+1,15	149
Öst	206:33	+2,73	352
MellanNorrland	204:96	-2,55	143
Snitt riket	216:19	+2,07	3 800

Hetast: Norrbotten, +5,07

Kallast: MellanNorrland, -2,55

GOLVLÄGGARE TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	skillnad i %
Väst	202:13	+0,41
Öst	199:76	*
Västerbotten	198:94	+2,26
Skåne	198:78	+1,88
Mälardalen	197:59	+3,17
Småland-Blekinge	190:42	+2,06
Örebro-Värmland	187:44	+2,03
GävleDala	182:39	-0,69
MellanNorrland	*	
Norrbottn	*	
Stockholm-Gotland	*	
Snitt riket	195:40	+1,68

Hetast: Mälardalen, +3,17

Kallast: GävleDala, -0,69

STÄLLNINGSBYGGARE TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	skillnad i %
Skåne	194:52	+2,19
Mälardalen	190:91	-1,77
Småland-Blekinge	183:95	+1,25
Västerbotten	183:34	*
MellanNorrland	182:34	-1,05
Öst	180:73	*
Väst	178:39	+2,12
GävleDala	177:00	-1,99
Örebro-Värmland	169:45	+3,20
Stockholm-Gotland	*	
Norrbottn	*	
Snitt riket	183:33	+0,84

Hetast: Örebro, +3,20

Kallast: GävleDala, -1,99

TBM TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	skillnad i %
Mälardalen	197:34	+5,42
Västerbotten	195:29	*
Väst	193:25	+2,60
Öst	192:60	+3,00
Skåne	190:31	+0,54
MellanNorrland	190:31	+1,88
Örebro-Värmland	187:83	+3,55
Småland-Blekinge	187:58	+1,54
Stockholm-Gotland	183:26	*
GävleDala	182:77	+0,34
Norrbottn	*	
Snitt riket	191:42	+2,11

Hetast: Mälardalen, +5,42

Kallast: GävleDala, +0,34

TAKLÄGGARE TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	skillnad i %
Småland-Blekinge	200:32	+3,53
Örebro-Värmland	196:03	+3,32
MellanNorrland	189:06	+0,74
Västerbotten	188:10	-1,81
Skåne	187:15	+5,96
Väst	185:95	+4,26
Mälardalen	185:80	*
GävleDala	182:53	+2,35
Öst	182:09	*
Stockholm-Gotland	*	
Norrbottn	*	
Snitt riket	191:31	+3,55

Hetast: Skåne, +5,96

Kallast: Västerbotten, -1,81

TAKLÄGGARE PRESTATIONSÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	201:95	-6,57

GLASMÄSTERIARB. PRESTATION

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	195:54	+4,19

MASKINFÖRARE & ÖVRIGA VECKOAVLÖNADE

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	186:71	+4,46

PLATTSÄTTARE PRESTATIONSÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	239:95	-2,28

PLATTSÄTTARE TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	194:70	+2,70

GOLVLÄGGARE PRESTATIONSÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	244:20	-1,49

UNDERTAKSMONTÖRER TIDLÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	192:61	+6,31

PLÅTSLAGARNA PRESTATIONSÖN

Region	jul 17–sep 17	löneskillnad i %
Snitt riket	216:46	+0,91

FORTSATT HETTA PÅ BYGGET – MEN TECKEN PÅ SVALARE TIDER

Konjunkturinstitutets månadsbarometer för december visar att byggbranschen fortsätter att gå starkt. I december rapporterar byggbolagen om en fortsatt stark ordertillväxt. På lite längre sikt – de närmaste månaderna – skruvas förväntningarna på byggandet ner något. Byggbolagen är mer pessimistiska när det gäller hur orderstockarna kommer att utvecklas.

KALLAST!
TBM PRESTATIONSÖN
MELLANNORRLAND

HETAST!
TAKLÄGGARE TIDLÖN
SKÅNE

LÄS MER ...

... om tidlöne-träsket på nästa sida.

FOTO: PRIVAT

Thomas Persson, rörmokare på Bra-vida, knegar just nu på Arlanda. Bland annat fixar han nya toaletter.

Thomas Persson, rörmokare, Uppsala:

» På ackord kan jag tjäna 30 spänn till «

Fast i tidlöneträsket? Då är du inte ensam. Rörmokaren Thomas Persson längtar också till ackord.

Vad jobbar du med just nu?

– Nu håller jag till ute på Arlanda. Bygger om i pirerna som går ut från terminalerna. Vi gör bland annat nya toaletter.

Har du tid- eller prestationslön?

– Vi har en uppgjord lön på 220 kronor i timmen.

Är det vanligt att den här typen av jobb blir tidlön?

– När det inte går att köra på något annat så blir det så. Det finns inga förutsättningar

för ackord. Det är för mycket grejer som ska flyttas hit och dit och så är det andra omständigheter vi måste ta hänsyn till. Bland annat passagerare.

Är du nöjd med 220 kronor i timmen vid den här typen av jobb?

– Nej, det är jag inte. Jag går hellre på ett ackordsjobb där jag kan tjäna 20 till 30 spänn till.

Och hur länge till sitter du fast med tidlönen?

– Jag vet inte hur många timmar det handlar om men vi ska vara klara i april/maj någon gång.

230

kronor var Thomas Perssons tidlön på förra jobbet. Nu har han backat tio kronor.

Händer det ofta att du måste arbeta på tidlön?

– Jag har gjort det på de två senaste jobben. Det andra var också på Arlanda. Men det är svårt att säga hur stor del av året som blir tidlön eller ack-

ord. Det ser väldigt olika ut från år till år. Men jag försöker köra allt som går på ackord.

Hur känns det när du får veta att du ska till ett projekt där det inte funkar med ackord? Nu har du ju två tidlönejobb på raken.

– Det känns inget bra. Det tycker jag i alla fall. Då har jag ingen möjlighet att påverka och det gillar jag inte. Men tyvärr ser det ut så här ibland.

Vad kan du göra för att få upp tidlönen mer?

– Det är svårt. Företaget säger att det inte går att plocka ut mer. På förra jobbet här på Arlanda var tidlönen 230 kronor. Den nivån tycker jag är okej. Men man vill ju gärna inte backa som vi gjort nu till 220 kronor. Men den uppgjorda tidlönen blir lite som ackordet – det går lite upp och ner vilket inte är konstigt i sig. ○